

ÉMILE ZOLA (1840 - 1902)
ZABIJÁK (1877)

Zola, É.: Zabiják, Levné knihy kMa Praha, 2002, první vydání

Zabiják je naturalistický román, který se snaží upozornit na nebezpečnost alkoholu. Zároveň zdůrazňuje vliv dědičnosti na člověka.

Odehrává se v Paříži v 19. století, postavy jsou z nejnižších vrstev.

Hlavní postavy:

Gervaisa – venkovanka, která se přistěhovala do Paříže se svými dětmi a přítelem, založila si vlastní prádelnu, ale když ji její přítel začal vykořisťovat a ponižovat, v bezvýchodné situaci propadla alkoholu a zemřela hlady ve strašných poměrech.

Coupeau – nový Gervaisin přítel, klempíř, nejprve velice pracovitý a snaživý; po úrazu se musel dlouho léčit, odvykl si pracovat a propadl alkoholu

Gervaisa byla chudá venkovská dívka, která se přistěhovala do Paříže se svým přítelem Lantierem a se dvěma dětmi Štěpánem a Claudem. Od hlavního města si slibovala snazší živobytí než na venkově. Odstěhovali se také proto, že Lantier zdědil nějaké peníze po matce, které jim měly posloužit jako počáteční kapitál. Ubytovali se v drahém hotelu, navštěvovali divadla a jezdili v kočáře. Při tomto stylu života se jim peníze rychle rozkutálely a oni si museli sehnat lacinější ubytování a rozprodat některé své věci. Za nějakou dobu Lantier utekl s jinou ženou.

Gervaisa byla nucená pociťově, ale také namáhavě vydělávat peníze pro rodinu. Pracovala v prádelně paní Fauconnierové. Jejím tajným snem byla vlastní prádelna.

Seznámila se s klempířem Coupeauem, který byl velice pracovitý a do Gervaisy se hned zamiloval. Navrhnul jí sňatek, na nějž, po dlouhém váhání a rozmlouvání, přistoupila. Jediným problémem byli Lorilleuxovi, Coupeauovi příbuzní, kteří neměli Gervaisu moc v oblibě.

Nedlouho po svatbě se přestěhovali do bytu nedaleko prádelny a narodila se jim dcera Nana.

Dohromady měli celkem slušný příjem, a tak se rozhodli pronajmout si obchůdek v Zlatnické ulici a zřídit si zde soukromou prádelnu. Tento sen se Gervaise už skoro splnil, ovšem Coupeau při práci spadl ze střechy a těžce se zranil. Do nemocnice ho Gervaisa odmítla vzít, a tak mu veškerou léčbu platila sama. Coupeau byl až příliš dlouho nemocen, a tak si dočista odvykl pracovat a na práci si již nezvykl. Začal navštěvovat všelijaké hospody a krčmy, kde se stýkal se spodinou a z Gervaisy vytahoval všechny peníze jen na pití. Jeho přáteli, se kterými se seznámil v hospodě, byli Telecí nožička a Perk.

Když si osudu Gervaisy všiml kovář Goujet, soused, který se do Gervaisy tajně zamiloval, rozhodl se jí půjčit peníze na najmutí krámku. Gervaisa neodmítla a s nadšením si zřídila vlastní prádelnu, která velice dobře prosperovala. Svůj dluh splácela také tím, že paní Goujetové prala prádlo zadarmo.

Za nějakou dobu Gervaisa v krámku uspořádala oslavu svého svátku. Té se zúčastnil i Lantier a od té doby byl u ní v prádelně skoro pořád. Nakonec se k nim nastěhoval, ale nájem neplatil a vysedával po restauracích za Gervaisiny peníze. Tak si Gervaisa vytvořila velké množství dluhů a nemohla tak splatit ani ten svůj. Byla nucená odbývat práci v prádelně a zákazníci jí začali ubývat. Zanevřela na ni i paní Goujetová. S jejím mužem se někdy stýkala, byl to totiž učitel jejího syna, ale nikdy s ním, kromě několika polibků, nic neměla.

Situace v rodině došla tak daleko, že Coupeau se začal Gervaise hnusit a tak si stále více oblivovala Lantiera. Coupeaovi to nevadilo. Za čas se jejich finanční situace stala neúnosnou, Gervaisa s Coupeauem se přestěhovali do chudého bytu a Lantier zůstal v krámkě. Nana utekla z domova a stala se prostitutkou. Coupeau se dostal do blázince, na chvíli se jeho stav zlepšil, ale pak propadl alkoholu znovu. Viděl tančit své nohy a ruce a při pití vody cítil kořalku. Zanedlouho skončil.

Gervaisa, když ji nikde nechtěli zaměstnat, propadla také alkoholu. V zoufalství si snažila vydělat prostitucí, ale vzhledem k jejímu handicapu (měla jednu nohu delší než druhou a kulhala) si jí nikdo nevšímal. Nakonec zemřela jako žebračka.